

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย สามารถสรุปได้ว่า

1. การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงิน

จากการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ภายใต้ข้อสมมติว่าศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายมีอายุ 5 ปี และอัตราส่วนลดเท่ากับ 4 % และ 8% โดยสมมติให้ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนอยู่ที่ 4% ตามอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยในท้องตลาด และ 8% ตามภาวะเงินเฟ้อของระบบเศรษฐกิจ ที่ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงินมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ผลการศึกษาพบว่าการดำเนินงานของศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย : ศูนย์เทิง มีความเป็นไปได้เพราะ

- มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) มีค่าเท่ากับ 21,287,498 บาท และ 18,754,759 บาท ตามลำดับ ซึ่งมียกค่ามากกว่าศูนย์ แสดงว่าศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย : ศูนย์เทิง มีความเป็นไปได้ที่จะดำเนินการเนื่องจากค่า NPV ไม่ติดลบ

- อัตราส่วนของผลประโยชน์ต่อต้นทุน (B/C ratio) เท่ากับ 1.96 และ 1.95 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1 แสดงว่าศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย : ศูนย์เทิง มีอัตราส่วนของผลตอบแทนมากกว่าต้นทุน

- อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) มีค่าเท่ากับ 8.67% ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนที่ใช้ในการปรับรายได้และค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน แสดงว่าศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย : ศูนย์เทิง ก่อให้เกิดรายได้มากกว่าเงินลงทุนในโครงการ

เนื่องจากการให้บริการทางการศึกษาถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มของสินค้ามีคุณ เมื่อบริโภคสินค้าเหล่านี้แล้ว นอกจากจะเกิดประโยชน์แก่ตัวผู้บริโภคเอง ยังก่อประโยชน์ให้แก่สังคมด้วย ถึงแม้ว่าอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) จะสูงกว่าค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนที่ใช้ในการคิดลดเพียงเล็กน้อย การเลือกพิจารณาดำเนินงานว่าโครงการนั้นคุ้มค่าน้อยแค่ไหนต่อการลงทุน จึงไม่ควรพิจารณาเฉพาะตัวเลขทางการเงินเท่านั้น เพราะกลไกราคาไม่สามารถใช้ในการจัดสรรสินค้าเหล่านี้

ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะไม่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสวัสดิการที่แท้จริงที่สังคมควรได้รับ

2. การวิเคราะห์ความไวต่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลง

การวิเคราะห์ความไวต่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้ ภายใต้ข้อสมมติว่า ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายของศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายคงที่ตลอดอายุโครงการ แต่ให้รายได้ลดลงในระดับต่างๆ โดยใช้อัตราส่วนลดเท่าเดิมคือ 4% และ 8% ผลการศึกษาพบว่า ศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย : ศูนย์เทิง มีความทนต่อการเปลี่ยนแปลงเมื่อรายได้ลดลง เพราะค่า NPV และ B/C ratio ที่ได้ยังอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถดำเนินการต่อไปได้ นอกจากนี้ค่า IRR ที่ได้จะมีค่าระหว่าง 8.16 ถึง 8.42 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าเสียโอกาสของเงินทุนที่ใช้ในการปรับรายได้และค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน

การวิเคราะห์ความไวต่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงทางด้านรายจ่าย ภายใต้ข้อสมมติว่า ให้รายได้คงที่แต่ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในระดับต่างๆ ณ ระดับอัตราคิดลดที่ 4% และ 8% แล้วพบว่าศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย : ศูนย์เทิง มีความทนต่อการเปลี่ยนแปลงเมื่อค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเพราะค่า NPV และ B/C ratio ที่ได้ยังอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถดำเนินการต่อไปได้ นอกจากนี้ค่า IRR ที่ได้จะมีค่าระหว่าง 8.47 ถึง 8.57 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าเสียโอกาสของเงินทุนที่ใช้ในการปรับรายได้และค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน

การวิเคราะห์ความไวต่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงของโครงการ ภายใต้ข้อสมมุติว่าค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนอยู่ที่ 4% ตามอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยในท้องตลาด และ 8% ตามภาวะเงินเฟ้อของระบบเศรษฐกิจ สรุปได้ว่า โครงการยังคุ้มค่าทางการเงิน เมื่อต้นทุนไม่เปลี่ยนแปลง และรายได้ลดลงได้ไม่เกินร้อยละ 55.49 และ 56.24 ในทางกลับกันถ้าให้รายได้คงที่ไม่เปลี่ยนแปลง ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายสามารถเพิ่มขึ้นได้ไม่เกินร้อยละ 135.26 และ ร้อยละ 137.11 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านคุณภาพ โดยการวิเคราะห์จุดแข็ง-จุดอ่อน (SWOT)

จุดแข็งที่สำคัญที่สุด คือ การเปิดศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเริ่มแรกต่ำ จุดอ่อนที่สำคัญคือ ทางศูนย์ไม่ได้ทำรายงานทางการเงินเอง ส่วนกลางเป็นผู้บริหารรายได้และรายจ่ายของศูนย์แต่ละแห่งทั้งหมด ทำให้แต่ละศูนย์ไม่ทราบสถานะทางการเงินของตนเอง ส่วนโอกาส คือ นโยบายรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาในระดับชุมชน เปิดโอกาสที่ดีสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายที่จะขยายศูนย์ออกไปยังชุมชนต่อไปในอนาคต แต่อุปสรรคที่สำคัญของการเปิดศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย คือการแข่งขันจากมหาวิทยาลัยอื่น

4. ผลการศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของนักศึกษา

การศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ในด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่เก็บได้จากแบบสอบถามจากกลุ่มนักศึกษาตัวอย่างที่ลงทะเบียนที่ศูนย์ฝาง และศูนย์เทิงในภาคเรียนที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2548 จำนวนศูนย์ละ 100 คน รวมทั้งสิ้น 200 คน จากจำนวนนักศึกษาของทั้งสองศูนย์รวม 659 คน โดยสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบบังเอิญ จากการศึกษาครั้งนี้พบว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างของศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายทั้งศูนย์ฝาง และศูนย์เทิง เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 ถึง 25 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ ชั้นปีที่ 4 โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป

ผลการสำรวจในภาพรวมด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มนักศึกษาตัวอย่างแสดงความพึงพอใจต่อศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายในด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางถึงพอใจมาก โดยประเด็นที่กลุ่มนักศึกษาตัวอย่างพอใจมากที่สุด คือ ผู้สอนมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน รองลงมาคือ ผู้สอนมีการแจ้งให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับเนื้อหา กระบวนการเรียน วิชาการวัดและประเมินผล รวมถึงเอกสารประกอบอย่างเหมาะสม และความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิต ตามลำดับ ส่วนประเด็นที่กลุ่มนักศึกษาตัวอย่างมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ การใช้สื่อประกอบการสอนต่างๆ เช่น กระดาน, เครื่องฉายแผ่นใส, สไลด์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผลการสำรวจในภาพรวมด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มนักศึกษาตัวอย่างแสดงความพึงพอใจต่อศูนย์การศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายในด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่นักศึกษาพึงพอใจมากที่สุด คือ กระบวนการเปิดรับและแก้ปัญหา ข้อเสนอแนะได้อย่างเหมาะสม รองลงมาคือ การให้บริการของบุคลากรในสายสนับสนุนเป็นระบบ เป็นขั้นตอน สะดวกและรวดเร็ว และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ตามลำดับ ส่วนประเด็นที่กลุ่มนักศึกษาตัวอย่างมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการยังไม่เพียงพอ

5.2 ข้อเสนอแนะ

ในส่วนของการศึกษา ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงผลเสีย-ผลได้ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษา ใช้ต้นทุนของศูนย์การศึกษาหนึ่งไปประเมินอีกศูนย์หนึ่งอาจถือว่าไม่เหมาะสม เพราะจะทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความคลาดเคลื่อน

2. การวิเคราะห์เชิงผลเสีย-ผลได้เป็นการวิเคราะห์ทางการเงินเท่านั้น

การลงทุนทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ด้วยการเปิดศูนย์การศึกษา นอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายตามสถานศึกษาต่างๆ ที่ลงนามความร่วมมือในการขยายโอกาสทางการศึกษา นอกจากทางมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายจะได้ผลตอบแทนทางการเงินแล้ว สังคมโดยรวมยังได้รับผลประโยชน์ทางอ้อมจากการเปิดศูนย์ศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายต่างๆ ด้วย ถึงแม้ผลตอบแทนต่อสังคมโดยรวมจะค่อนข้างยากที่จะประเมินออกมาในรูปตัวเงินได้อย่างถูกต้องแม่นยำ แต่เราสามารถพูดได้ว่าการเปิดศูนย์ศึกษานอกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายให้ผลประโยชน์ต่อหลายฝ่าย เช่น

- ด้านผู้เรียน/ผู้ปกครอง - ช่วยประหยัดค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
- เปิดโอกาสทางการศึกษา ให้ประชาชนที่ด้อยโอกาสได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
- ด้านประเทศชาติ - ช่วยให้สังคมมีบุคลากรที่มีคุณภาพสูงขึ้น สร้างความมั่นคง และแข่งขันกับประเทศต่างๆ ได้
- ด้านการศึกษา - เพิ่มพูนความรู้ในระดับอุดมศึกษาให้กับประชาชนในพื้นที่ต่างๆ เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและอาชีพ
- ด้านชุมชน - เป็นการสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับท้องถิ่น
- เป็นการแลกเปลี่ยน ส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- การถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้วยกิจกรรมการให้บริการวิชาการ

3. การศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อศูนย์ศึกษานอกมหาวิทยาลัย

ราชภัฏเชียงราย ในประเด็นที่เกี่ยวกับการประเมินอาจารย์ผู้สอนควรประเมินรายบุคคล แต่จากการศึกษาด้วยมีข้อจำกัดในด้านเวลาจึงศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในภาพรวม

นอกจากนี้จากการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษาศูนย์เทิงมีความพึงพอใจต่อประเด็นต่างๆ น้อยกว่าศูนย์ฝางแทบทุกประเด็น ยกเว้นสองประเด็นแรก คือ กระบวนการเปิดรับและแก้ปัญหาข้อเสนอนะ และ การให้บริการของบุคลากรในสายสนับสนุนเป็นระบบ เป็นขั้นตอน สะดวกและรวดเร็ว แต่ก็แตกต่างกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนประเด็นที่มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด คือ ระยะเวลาที่เปิดให้บริการของห้องสมุด โดยนักศึกษาศูนย์เทิงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางในขณะที่นักศึกษาศูนย์ฝางมีความพึงพอใจต่อประเด็นนี้ค่อนข้างมาก เพื่อให้ศูนย์ศึกษานอกมหาวิทยาลัย

ราชภัฏเชียงรายสามารถแข่งขันกับคู่แข่งต่าง ๆ ได้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายควรพัฒนาและปรับปรุงระบบการให้บริการต่างๆ ดังนี้

- ปรับปรุงระบบการให้บริการห้องสมุด ทั้งในด้านความทันสมัยของเอกสาร ตำรา สื่อค้นคว้าต่างๆ และการกำหนดระยะเวลาที่เปิดให้บริการของห้องสมุดให้มีความเหมาะสม
- อุปกรณ์ในชั้นเรียน และเครื่องคอมพิวเตอร์ ให้มีจำนวนเพียงพอและพร้อมใช้งาน
- ระบบสาธารณูปโภค ได้แก่ ห้องน้ำ, น้ำดื่ม ให้เหมาะสมและเพียงพอ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved